

ورسانه دور دنیا

دییلماسی و رسانه ۵۶

تصویرسازی از ایران در ویکی پدیا

🇮🇷 ویکی پدیا ششمین وب‌سایت محبوب در جهان است. این وب‌سایت سریع‌ترین راه برای یافتن پاسخ بسیاری از سؤالات است، گرچه در مورد اغلب موضوعات می‌توان منابع تخصصی‌تری را در اینترنت پیدا کرد، با این حال بسیاری از کاربران مراجعه به آن را ترجیح می‌دهند. برای مثال در سال‌های اخیر ویکی‌پدیا به مهم‌ترین رسانه فارسی زبان از حیث تولید محتوا در فضای وب تبدیل شده است. امری که بررسی دقیق مزایا و معایب آن توسط دست‌اندرکاران و مجامع دانشگاهی در داخل کشور را می‌طلبد.
نام ویکی‌پدیا واژه‌ای ترکیبی است که از دو واژه «ویکی» به معنای وبگاه مشارکتی و و انسایکلوپدیا (دانشنامه یا دایره‌المعارف) گرفته شده است. هدف ویکی‌پدیا آفرینش و انتشار جهانی يك دانشنامه آزاد به تمامی زبان‌های زنده دنیااست که محتوای آن تقریباً به ۳۰۰ زبان دنیا منتشر می‌شود.

قدر مسلم با توجه به این‌که در جست‌وجوی کلمات و عبارات مختلف در موتورهای جست‌وجو، صفحه ویکی‌پدیای مرتبط با آن در صدر نتایج قرار می‌گیرد، اهمیت آن واضح است. هنگامی که يك مقاله درباره موضوعی در ویکی‌پدیا نوشته می‌شود، شمار بازدیدکنندگان و خوانندگان آن در طول زمان بیش از دیگر سایت‌ها و رسانه‌هاست.

ابتکار ویکی‌پدیا که آن را به بزرگ‌ترین دایره‌المعارف آنلاین دنیا تبدیل کرده است، ایجاد دسترسی همگانی به تمامی افرادی است که می‌توانند با ایجاد حساب کاربری در تولید، تکمیل و بهبود محتوا مشارکت کنند و به ویرایش نوشتارهای موجود در آن بپردازند. البته این نوشتارها و ویرایش‌ها باید مطابق با اساسنامه ویکی‌پدیا باشند؛ معیارهایی که در مواردی به دلیل بی‌طرف نبودن و بی‌استاران ارشد نقض هم می‌شود و البته طبیعی است به دلیل نبود برنامه‌ریزی در داخل کشور برای بهره‌برداری از این فرصت یا لااقل ختنی‌سازی مطالب نامعتبر، محتوایی توسط کاربران درباره ایران در آن تولید خواهد شد که چندان محلی از واقعیت نداشته باشد.

با این‌حال با يك فعالیت مدّون و برنامه‌ریزی شده در این پلتفرم از سوی نهادهای مرتبط با دیپلماسی عمومی و فرهنگی در کشور می‌توان با توجه به مزیت رایگان بودن و عدم نیاز هزینه‌های زیرساختی جهت تولید، انتشار و توزیع محتوا، اطلاعات صحیح و لااقل غیرمغرضانه‌ای را در خصوص کلید واژه‌های فرهنگی، تاریخی، سیاسی واجتماعی مرتبط به زبان‌های مختلف ارائه داد.

لذا پیشنهاد می‌شود:

🇮🇷 بسیاری از کشورها با توجه به درك اهمیت راهبردی ویکی‌پدیا اقدام به راه اندازی تشکیلات متنوعی (حتی در سطح بنیاد ملی) برای آموزش و تسهیل فعالیت داوطلبان در این سایت کرده‌اند. بنا براین باید اقداماتی از قبیل آگاهی‌بخشی، آموزش و به‌کارگیری، در این حوزه ذیل سیاست‌های بالادستی در سطح ملی با مشارکت گروه‌های فعال و مردم نهاد در سطح کشور انجام شود.

🇮🇷 ضرورت دارد بنیادهای دایره‌المعارف، ایران‌شناسی و مراکز دانشگاهی، ترجمه تولیدات و دانشنامه‌های تولید شده در داخل کشور را به‌صورت هدفمند در دسترس مخاطبان این دایره‌المعارف قرار دهند.

🇮🇷 با ظرفیت دانشجویان و دانش آموختگان دانشکده‌های زبان‌های خارجی در سطح کشور و برگزاری دوره‌های تخصصی تولید و انتشار محتوا در ویکی‌پدیا می‌توان در کنار فعالیت‌های داوطلبانه، کارآفرینی تخصصی ایجاد کرد و

بسیاری از اطلاعات موفق فرهنگی، تاریخی، گردشگری، اجتماعی و سیاسی را در کلید واژه‌های مرتبط در اختیار مخاطبان جهانی قرار داد.

🇮🇷 همچنین دانشجویان رشته‌های خیزگاری و ارتباطات بین‌الملل نیز می‌توانند به عنوان ویراستار متخصص در ویکی‌پدیا آموزش دیده و به‌کار گرفته شوند. در صورت قرار دادن مطالب معتبر، بسیاری از محتویات ایجاد شده در ویکی‌پدیا می‌تواند به مرجع خبرن‌نگاران در کشورهای مختلف جهان جهت تولید خبر در مورد ایران تبدیل شوند.

🇮🇷 در صورت برنامه‌ریزی مناسب پروژه‌های فرعی ویکی از قبیل ویکی سفر، ویکی نشسته، ویکی گفتاورد… نیز می‌توانند به منبع مناسبی برای تولید و انتشار محتوا و ارجاع‌دهی تبدیل شود.

معترضان لبنانی در برابر کاخ بعبدא

تظاهرکنندگان لبنانی همان‌طور که وعده کرده بودند در برابر کاخ ریاست‌جمهوری این کشور، بعبدא جمع کردند. این درحالی بود که يك تظاهرکننده عضو حزب ولید جنبلاط در جنوب بیروت نیز کشته شد و به‌دنبال آن سعد الحریری، نخست‌وزیر مستعفی لبنان از تمام شهروندان کشورش خواست خیزش مسالمت‌آمیز خود را حفظ کنند. / ایسنا

تشدید منازعه بین آمریکا، آلمان و فرانسه برسر چگونگی عملکرد ناتو

بحران در آشیانه آتلانتیکی‌ها

🇺🇸 رئیس‌جمهور فرانسه اخیراً اعلام کرده که در تماسی تلفنی با دونالد ترامپ رئیس‌جمهور ایالات متحده، با او در خصوص مسائل جاری در سوریه، ایران و ناتو مذاکره کرده است. اگرچه امانوئل مکرون سخنی در خصوص جزئیات این مذاکرات به میان نیاورده است، اما مسلماً این تماس تلفنی، نمی‌تواند به بحران عمیقی که مدت‌هاست گریبانگیر پیمان آتلانتیک شمالی شده است پایان دهد. طی روزهای اخیر، شاهد ظهور بروز بحرانی تازه میان اعضای اصلی ناتو هستیم. آمریکا، آلمان و فرانسه مثلث منازعه اخیر در ناتو را تشکیل می‌دهند.

🇺🇸 روایت مکرون از مرگ مغزی ناتو

ماجرأ از مصاحبه جنجالی مکرون با هفته‌نامه «اکونومیست» آغاز شد. رئیس‌جمهور فرانسه در این مصاحبه از «مرگ مغزی ناتو» سخن به میان آورد و سیاست‌های یکجانبه‌گرایانه ایالات متحده در این مجموعه را مورد انتقاد قرار داد. مکرون در این خصوص عنوان کرد:

«این روزها ما شاهد مرگ مغزی ناتو هستیم. بین متحدان اروپایی از يك طرف و آمریکا و ترکیه، دارنده دومین ارتش بزرگ ناتو. از طرف دیگر، هماهنگی را هبردی وجود ندارد. واشنگتن نشانه‌هایی از «پشت‌کردن به ما» را بروز می‌دهد. این وضعیت را می‌توان در تصمیم ناگهانی ترامپ مبنی بر خارج کردن نیروها از شمال شرقی سوریه بدون راینزی با

زهرآسمانیان

بین الملل

متحدان مشاهده کرد.»

🇺🇸 باج‌گیری مجدد آمریکا از اعضای اروپایی ناتو

مایک پمپئو، وزیر خارجه آمریکا بدون آن‌که مستقیماً واکنشی نسبت به اظهارات مکرون نشان دهد، در اظهاراتی تهدیدآمیز خطاب به اعضای پیمان آتلانتیک شمالی اعلام کرد که اگر آنها ۲ درصد از درآمد تولید ناخالص داخلی خود را صرف تأمین هزینه‌های جمعی ناتو نکنند، احتمال منسوخ شدن این پیمان وجود دارد!
مروری بر اظهارات پمپئو و ادبیات وی، بیانگر گارد بسته دولت ترامپ در برابر استولتنبرگ، دبیرکل نروژی ناتو در برهه فعلی دیگر اعضای ناتو است:

«اکنون هفت دهه از تأسیس ناتو گذشته و این سازمان نیاز به رشد و تغییر دارد. ناتو باید

ناتو در ۱۹۴۹

سفر آمریکایی اردوغان

رجب طیب اردوغان، رئیس‌جمهور ترکیه با جمعی از بازرگانان و اعضای اتاق بازرگانی آمریکا دیدار کرد. اردوغان به دعوت همتای آمریکایی خود دونالد ترامپ وارد واشنگتن شده بود. تقویت روابط اقتصادی و واشنگتن – آنکارا، توجه به تعرفه‌های گمرکی و تلاش برای افزایش حجم مبادلات تجاری، از محورهای دیدار اردوغان با بازرگانان آمریکایی و نمایندگان کمپانی‌هایی همچون گوگل، پپسی، کوکاکولا، هیلتون، اوبر و چند شرکت دیگر بود. مولود چاووش اوغلو، وزیر خارجه و تعدادی دیگر از شخصیت‌های بازرگانی و سیاسی، اردوغان را همراهی می‌کنند. / ایسنا

توصیه‌های مقتدی صدر به تظاهرکنندگان

رهبر جریان صدر عراق دیروز مجموعه توصیه‌ها و نصایحی را درباره تظاهرات مطرح کرد. وی با تاکید بر ادامه تظاهرات مسالمت‌آمیز از تظاهرکنندگان خواست شیخ مداخله آمریکا را دور کرده و به هیات‌های دیپلماتیک و سفارتخانه‌های کشورهای غیر اشغالگر یورش نبرند و شعاری علیه آنها سر ندهند. مقتدی صدر همچنین مواخذه و مجازات فوری عاملان قتل تظاهرکنندگان را خواستار شد. وی گفت: ما فرصت بزرگی برای تغییر چهره‌ها پیش رو داریم و باید به شیوه‌ای عاقلانه عمل کنیم تا عراق را در بحران خطرو خلا قرار ندهیم. / ایسنا

تبادل آتش در غزه ادامه دارد

جنگنده‌های رژیم صهیونیستی صبح دیروز موج تازه‌ای از حملات تجاوززانه خود را به نوار غزه از سر گرفتند. در این حملات چهار فلسطینی شهید و چند نفر دیگر زخمی شدند. این درحالی است که يك هیات از سازمان ملل متحد نیز به مصر رفته است تا با رایزنی‌های خود بین غزه و رژیم صهیونیستی آتش بس برقرار کند. حملات اخیر رژیم صهیونیستی به اعضا و کادراهی جنبش جهاد اسلامی شعله يك جنگ جدید را در مرزهای غزه روشن کرد. گروه‌های مقاومت فلسطینی می‌گویند حملات اخیر صهیونیست‌ها را بدون پاسخ نخواهند گذاشت. به گزارش اسکاکی نیوز، روز گذشته جنگنده‌های رژیم صهیونیستی منطقه غرب غزه در نزدیکی اردوگاه الشاطی را بمباران کردند. جنگنده‌های رژیم صهیونیستی همچنین دو حمله نیز به دو زمین کشاورزی در شهر غزه داشتند. همچنین منزل یکی از فرماندهان گردان‌های القدس در شهر رفح در جنوب غزه بمباران شد. در مقابل چندین

اگر اتفاقی بیفتد، نخست‌وزیر اسرائیل می‌شوم!

رئیس‌جمهور آمریکا با لحنی تمسخرآمیز و با شوخی اظهار کرد: اگر از پست ریاست‌جمهوری کنار گذاشته شوم، قصد دارم نخست‌وزیری اسرائیل را به‌عهده بگیرم!
ترامپ طی سخنانی که در مقابل جمعی اکثراً یهودی بیان می‌شد، با ادعای این‌که نسبت حمایت‌ها از او در اراضی اشغالی به حدود ۹۸درصد می‌رسد، گفت: دولت (آمریکا) برای حمایت از اسرائیل سخت تلاش می‌کند. / ایسنا

با واقعیت‌ها و چالش‌های امروز مقابله کند. اگر کشورها فکر می‌کنند که می‌توانند بدون تأمین منابع موردنیاز برای ناتو و بدون عمل به تعهدات خود از منافع امنیتی آن استفاده کنند، احتمال بی‌اثر یا منسوخ شدن ناتو وجود دارد.»

🇺🇸 موضعگیری ژرمن‌ها در برابر کاخ الیزه

ماجرأ به این نقطه ختم نشد! هایکو ماس، وزیر خارجه آلمان که به حزب سوسیال‌دموکرات تعلق دارد، در مقاله‌ای که در نشریه اشپیگل منتشر شد تاکید کرد: «زیر سؤال بردن ناتو اشتباه خواهد بود. آلمان و اروپا هیچ‌کدام بدون آمریکا نمی‌توانند به‌طور مؤثر از خود محافظت کنند. بااین‌حال ما از ایده تشکیل ارتش واحد اروپایی کم‌اکن حمایت می‌کنیم.»

بدون شك اظهارات رئیس‌جمهور فرانسه، خود را صرف تأمین هزینه‌های جمعی ناتو نکنند، احتمال منسوخ شدن این پیمان وجود دارد!
مروری بر اظهارات پمپئو و ادبیات آنها در فضای عمومی هستیم. ینس استولتنبرگ، دبیرکل نروژی ناتو در برهه فعلی همچنان سعی دارد روی این نقاط بحرانی سرپوش گذاشته و تا حد ممکن، مانع از

🇫🇷 فراتر از يك منازعه ساده

بدون شك دامنه منازعه اخیر نامحدودتر از حد تصور خواهد بود. اجلاس بعدی ناتو قرار است ۴ دسامبر (۱۳ آذر) در لندن برگزار شود. بسیاری از تحلیلگران معتقدند که نشست ماه دسامبر اعضای ناتو، به محلی برای مجادله بر سر اظهارات رئیس‌جمهور فرانسه و جبهه‌گیری‌های جدید در پیمان آتلانتیک شمالی تبدیل خواهد شد. پیش‌بینی می‌شود مهم‌ترین موضوع

خبرهای کوتاه

احتمال گشایش در بحران قطر

يك روزنامه کویتی با اشاره به سلسله سفرهای برخی مقامات و موافقت عربستان سعودی و امارات با شرکت در مسابقات فوتبال در دوحه، از گشایش در بحران قطر خبر داد. روزنامه کویتی القیس تحت عنوان «شکاف در بحران خلیج (فارس)» نوشت که چند روز پس از ابراز خوشبینی کویت به حل بحران در شورای همکاری خلیج فارس و همزمان با سلسله سفرهای مقامات منطقه‌ای و بین‌المللی، مایک پمپئو، وزیر خارجه آمریکا نیز روز سه‌شنبه میزبان محمد بن عبدالرحمن آل ثانی، همتای قطری و چند روز قبل از آن نیز میزبان عادل الجبیر، همتای سعودی خود بود. / فارس

حزب بوریس جانسون ۱۰ درصد جلو است

طبق نتایج یک نظرسنجی که به‌تازگی صورت گرفته، حزب محافظه‌کار انگلیس ۱۰ درصد از حزب اپوزیسیون کارگر پیش است. به گزارش رویترز، حمایت‌ها از حزب محافظه‌کار ۳۷ درصد بوده، در حالی که حزب کارگر از ۲۷ درصد حمایت برخوردار است. لیبرال دموکرات‌های هوادار اتحادیه اروپا هم ۱۷ درصد و حزب برگزیت ۹ درصد از آرا را از آن خود کرده‌اند. شرکت‌کنندار در نظرسنجی خود، ۱۱۶۰ نفر را بین روزهای هفتم تا یازدهم نوامبر، به‌طور اینترنتی مورد بررسی قرار داده است. / ایسنا

حمایت وقیحانه آمریکا از کودتاچیان بولیوی

بعد از خروج اوو مورالس، رئیس‌جمهور بولیوی از کشور و حضور در مکزیک، جنبه آنژ، معاون دوم مجلس سنای این کشور با برگزاری يك نشست، خود را «رئیس‌جمهور موقت بولیوی» خواند. به نوشته خبرگزاری «تاس»، اقدام ختم آنژ که از مخالفان شناخته‌شده اوو مورالس به‌شمار می‌رود با واکنش مورالس

مواجه شد و او این اقدام را گواه دیگری بر کودتا در بولیوی خواند. پیش از این دونالد ترامپ، رئیس‌جمهور آمریکا ضمن ابراز رضایت از استعفاي اوو مورالس، تلویحا خواستار وقوع کودتایی مشابه در ونزوئلا و نیکاراگوئه شده بود. ترامپ با صدور بیانیه‌ای ضمن غیرقانونی ادعاکردن دولت‌های ونزوئلا به ریاست نیکلاس مادورو و نیکاراگوئه به ریاست دنیل اورتگا، گفت، استعفاي مورالس زنگ خطر را برای این دولت‌ها به‌صدا زورده است. اوو مورالس در واکنش به تکیه زدن جنبه آنژ بر کرسی ریاست جمهوری بولیوی گفت: «این خیانت‌بارترین و وحشتناک‌ترین کودتا در تاریخ است». او افزود: «سناتور دست راستی افراطی و وابسته به کودتاچیان، بدون به حد نصاب رسیدن قانونگذاران در مجلس و در جمع حامیان‌ش و با کمک نیروهای مسلح و پلیس که مردم را سرکوب می‌کنند، خودش را رئیس سنا و سپس رئیس‌جمهور موقت خواند». مورالس گفته بود به دلیل اجتناب از «ریخته شدن خون برادران و خواهرانمان در بولیوی» از ریاست جمهوری استعفا می‌کند. پس از اقدام جنبه آنژ، دستیار وزیر خارجه آمریکا اعلام کرد واشنگتن آنژ را به عنوان «رئیس‌جمهور موقت بولیوی» به رسمیت می‌شناسد.